

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Antonína Koukala ve věci **žalobce: V. S.**, zastoupený advokátem JUDr. Vladislavem Bílkem, se sídlem Čsl. Legií 143/I, Klatovy, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, o kasační stížnosti proti rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 5. 2003, čj. 59 Az 419/2003, spojené s návrhem na přiznání odkladného účinku

takto:

I. Kasační stížnost se **zamítá.**

II. Žalovanému se **nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím **ministra vnitra ze dne 10. 5. 2001**, č. j. OAM-248/AŘ-2001 byl zamítnut rozklad žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 22. 12. 2000, č. j. OAM 1339/VL-11-C10-2000, kterým byl zamítnut návrh žalobce na udělení azylu a to jako zjevně nedůvodný podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) s uvedením, že azyl se podle ustanovení § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona o azylu neuděluje. Žalovaný ve výroku uvedl též, že na žalobce se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu ustanovení § 91 zákona o azylu.

Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce dne 28. 5. 2001 žalobu k Vrchnímu soudu v Praze, kde uvedl nesouhlas s rozhodnutím žalovaného s tím, že žalovaný nepostupoval ve shodě se správním řádem, když si neopatřil řádně veškeré důkazy, nezjistil skutkový stav

věci úplně a v důsledku toho nebyla správně posouzena žádost žalobce o přiznání stavu uprchlíka. Z uvedených důvodů požadoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a zrušil i rozhodnutí první instance, neboť vykazovalo stejné nedostatky. Žalobce dále uvedl, že v obou rozhodnutích bylo uvedeno, že uváděl v žádostech pouze ekonomické důvody, ale skutečné důvody, proč se do vlasti nemůže vrátit v těchto rozhodnutích uvedeny nebyly.

O žalobě rozhodl Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. 5. 2003, č. j. 59 Az 419/2003 tak, že žalobu zamítl, zástupci žalobce přiznal za zastupování odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové částce 1075 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni. V odůvodnění svého rozsudku se soud žalobními body podrobně zabýval, uvedl, že žalobce jako důvody své žádosti o udělení azylu na území ČR uváděl opakovaně pouze ekonomické důvody, a to jak v žádosti o udělení azylu z 21. 9. 2000, tak i opakovaně v pohovoru, který se žalobcem proběhl dne 6. 12. 2000. Takto zjištěné okolnosti nezakládaly jediný důvod, pro který by bylo nutno dokazování doplnit prokazováním případně naplněného zákonného důvodu pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) nebo písm. b) zákona o azylu a soud uzavřel, že žalovaný nepochybil, návrh na zahájení řízení o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodný, když žalobce uváděl pouze ekonomické důvody. Soud shledal, že se žalovaný vypořádal i s otázkou poskytnutí ochrany vyhodnocením případných překážek bránících cizinci ve vycestování do jeho vlasti, v tomto směru žalovaný shromáždil dostatek důkazů, ze kterých vyvodil logické závěry, že neexistuje na straně žalobce žádná překážka bránící jeho vycestování do jeho vlasti. Protože soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí, žalobu zamítl postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
V průběhu řízení před soudem byl žalobci ustaven zástupce-advokát, soud proto rozhodl, že zástupci náleží ve smyslu ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s. hotové výdaje a odměna za zastupování v celkové výši 1075 Kč.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Plzni podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost.

Kasační stížností podanou k poštovní přepravě dne 7. 7. 2003 napadá stěžovatel bod I. výroku rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 5. 2003, č.j. 59 Az 419/2003. 2. 1. 2003, namítá nezákonnost tohoto rozsudku, spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem a tvrdí, že jako jediný důvod podání návrhu na udělení azylu neuváděl pouze ekonomické problémy v zemi původu, ale že s ekonomickou situací souvisí i další předpoklady pro řádný život, zejména sociální hledisko, když stěžovatel nemá na Ukrajině žádný majetek, žádné zázemí a nelze předpokládat, že z důvodu vysoké nezaměstnanosti v zemi získá práci.

Stěžovatel shledává ekonomické, sociální i společenské problémy v zemi vážnými a uvádí, že splňuje podmínku pro udělení humanitárního azylu. Rovněž tak se stěžovatel hodlá v České republice oženit, plánuje založení rodiny a své děti nehodlá vychovávat na Ukrajině bez finančních prostředků. Ze všech těchto uvedených důvodů má stěžovatel za to, že soud neposoudil správně právní otázku, když nevzal v úvahu jiné než ekonomické důvody k poskytnutí azylu a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek napadený kasační stížností a přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný podal ke kasační stížnosti, po výzvě soudu své vyjádření, v němž uvedl, že kasační stížnost je, dle jeho názoru, nedůvodná, odkazuje na řádně vedené správní řízení a rovněž tak důkladně odůvodněný rozsudek krajského soudu, uvedl, že v celé šíři odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele, ani kasační stížností nepopřel, že důvodem z vlasti byly jen jeho ekonomické problémy, tvrzení o sociálních

dopadech s ekonomickým původem sice souvisí, avšak ekonomické potíže nejsou důvodem pro udělení azylu a to ani humanitárního, důvodem pro udělení azylu nemůže být ani zamýšlený sňatek s českou občankou. Z uvedených důvodů žalovaný považuje kasační stížnost za účelovou, nedůvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti podané kasační stížnosti, přezkoumal tedy nejprve, zda kasační stížnost je podána včas a zda je přípustná.
Rozsudek soudu, napadený kasační stížností, byl zástupci stěžovatele doručen 24. 6. 2003, kasační stížnost byla podána k poštovní přepravě dne 7. 7. 2003 a je podána včas. Kasační stížnost je přípustná, stěžovatel je zastoupen advokátem.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek soudu v souladu s ustanovením § 109 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Kasační stížností namítá stěžovatel, že napadený rozsudek soudu je nezákonný pro nedostatek důvodů a trvá na tom, že jako jediný důvod podání návrhu na udělení azylu neuváděl pouze ekonomické problémy v zemi původu, ale s ekonomickou situací souvisící i další předpoklady pro řádný život, zejména sociální hledisko a nemožnost sehnat v zemi práci jsou důvodem pro udělení humanitárního azylu, stěžovatel má za to, že soud neposoudil správně právní otázku, když nevzal v úvahu jiné než ekonomické důvody k poskytnutí azylu. Z uvedených důvodů navrhuje, aby byl usnesením přiznán odkladný účinek této kasační stížnosti a vydán rozsudek, kterým se napadené rozhodnutí krajského soudu zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud je při přezkoumání rozsudku soudu, napadeného kasační stížností vázán důvody kasační stížnosti; to však neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Rozhodování soudu o kasační stížnosti je ovládáno principem kasace, soud tedy provádí jen důkazy nezbytné k tomu, aby mohl rozhodnout, v rámci své přezkumné činnosti sleduje, jak soud, který ve věci rozhodoval, zhodnotil důkazy, jak se vypořádal s tvrzením žalobce a důkazy navrženými či předloženými.
Stěžovatel uvedl jako důvod podání kasační stížnosti § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale je nesprávně vyložen.
Nejvyšší správní soud však v kasační stížností napadeném rozsudku Krajského soudu v Plzni takovou vadu neshledal. Takové výtce stěžovatele nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit, neboť ze správního spisu a rovněž tak z podrobného odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku je zcela zřejmé, z jakých důkazních prostředků žalovaný vycházel, že při odmítnutí azylu vycházel z vlastního podání stěžovatele - žádosti o azyl a rovněž z osobního pohovoru se stěžovatelem, v němž tento opakovaně uváděl pouze ekonomické důvody a snahu

legalizovat svůj pobyt v České republice, coby důvody pro udělení azylu, žádné jiné důvody stěžovatel neuvedl, tuto skutečnost soud přezkoumal a v odůvodnění rovněž uvedl, že ekonomické důvody nejsou v žádném případě důvodem pro udělení azylu a to ani azylu humanitárního. Soud se zabýval podrobně námitkami stěžovatele uplatněnými v žalobě, když rovněž mimo jiné uvedl, že je nucen vycházet při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí, uvedl, že žalobce jako důvody své žádosti o udělení azylu na území ČR uváděl opakovaně pouze ekonomické důvody, a to jak v žádosti o udělení azylu z 21. 9. 2000, tak i v pohovoru, který se žalobcem proběhl dne 6. 12. 2000. Takto zjištěné okolnosti nezakládaly jediný důvod, pro který by bylo nutno dokazování doplnit prokazováním případně naplněného zákonného důvodu pro udělení azylu ve smyslu § 12 písm. a) nebo písm. b) zákona o azylu a soud uzavřel, že žalovaný nepochybil, návrh na zahájení řízení o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodný, když žalobce uváděl pouze ekonomické důvody.

Z odůvodnění kasační stížností napadeného rozsudku je zřejmé, že jsou jasně označeny důkazy, z nichž žalovaný čerpal svá skutková zjištění, skutkový stav byl zde přiléhavě právně posouzen.

K námitce stěžovatele, uveden v kasační stížnosti, že soud neposoudil správně právní otázku, když nevzal v úvahu jiné než ekonomické důvody k poskytnutí azylu Nejvyšší správní soud uvádí, že sám stěžovatel, pokud se chce v cizí zemi ucházet o azyl, musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá a to již ve správním řízení, které předcházelo řízení soudnímu. Pokud ani sám stěžovatel neuvedl požadavek udělení humanitárního azylu před správním orgánem, neuvedl ani důvody hodné zvláštního zřetele, které by mohl vzít správní orgán v úvahu při rozhodování o udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu, nemůže již soud přihlížet k takovým případným novým námitkám, soud přezkoumával pouze, zda správní orgány nepochybily v řízení o udělení azylu.
Pokud tedy svého práva navrhovat důvody pro udělení humanitárního azylu stěžovatel nevyužil, ač k tomu měl řádnou příležitost, nelze se žalobou, ani kasační stížností takového stavu domáhat, jak ostatně krajský soud správně uzavřel.

K nově uplatněné námitce stěžovatele, že v jeho případě měl žalovaný posoudit i důvod pro přiznání azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu, tedy zvážit humanitární důvody, Nejvyšší správní soud poznamenává, že na udělení humanitárního azylu není subjektivní právo, jedná se o správní uvážení žalovaného, proto takový závěr žalovaného soud nezkoumal.
Udělení azylu je zcela na volné úvaze příslušného správního orgánu a rozhodnutí o něm přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu. Soudu nepřísluší přezkoumávat, zda zde byly humanitární důvody či nikoli, to je skutečně věcí diskrečního oprávnění správního orgánu, soud rozhodnutí o humanitárním azylu přezkoumává pouze z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů. Protože správní orgán řádně zjistil a posoudil jak osobní situaci žalobce, tak i stav v jeho zemi, pokud z nich sám nevyvodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci, zejména, když žalobce ve správním řízení ani žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu sám neuváděl. Navíc o takový stav se v projednávaném případě nejednalo, když stěžovatel sám o udělení humanitárního azylu ani nežádal, ani neuvedl žádné, zvláštního zřetele hodné, důvody pro jeho udělení, které by mohl správní orgán zvážit a přezkoumat.

Protože institut azylu slouží k ochraně osob, které jsou na území států, jehož jsou občany, pronásledováni, nelze takový institut využít k legalizaci pobytu cizince na území

České republiky z důvodů, jež nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu ve smyslu zákona o azylu, tedy z důvodu, že stěžovatel hodlá uzavřít sňatek s občankou České republiky. Nejvyšší správní orgán na okraj poznamenává, že k legalizaci pobytu cizince na území České republiky slouží jiné právní instituty.

Proto soud prvního stupně postupoval správně, když důvody uplatňované stěžovatelem neshledal jako důvody k udělení azylu a žalobu proto zamítl.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná a jako takovou ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, ostatně mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu právo na náhradu nákladů nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. 10. 2003

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu